

10. Här finns en gammal *kolhingsplats* och en restaurerad kolarkoja. På den torra marken här uppe trivs tallen bra. Några frötallar är lämnade på hygget och ny tall kan självföryngras under dessa. På näringsrik mark växer gräset snabbt och kan då försvara tallens självsädd.

14. *Gravrösen* från bronsåldern med en skälsten på toppen. Rösenas vitnar om att här funnits en urgamal boplats.

Omslagsbild: *Birgitta Eriksson*

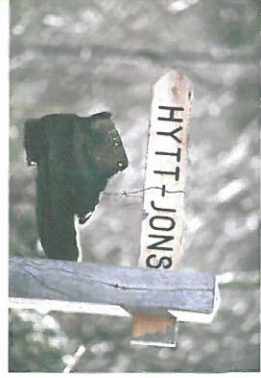
Projekt/text: *Thorsten Ungstäter*

Produktion/layout/bildbeh: *Stiblo Konsult*

Tryck: *G-trypek AB*

9. *Smokebo tall* är drygt 260 år. Tallen kan uppnå mycket hög ålder. Av våra inhemska trädslag är det bara eken, idegranen och enen som kan bli äldre. Tallen är ett stormfäst träd. Den bildar en kraftig påfrot och har starka sidorötter. Brandållighet är också utmärkande för den grovbarkade tallen. Utan skogsbränder skulle den skuggålliga, men mer brandkänsliga granen ha konkurrerat ut tallen från de flesta växtplatser.

8. *Hytt-Jons Kammare*. Tillhåll för fredlös rövare under Dackefejderna. Se skylt!

1. *Ungstörp.* Gården har anor från 1200-talet.

Från ett torn har nu miljövisselsikt. I omgivningarna finns gott om körsbärsträd. Bland körsbärsträden ses ofta stenknäcken som kan sägas vara Ungstörps karaktärsfågel.

2. Sveriges största lönn. Se skylt!

3. I det här beståndet står björk och asp blandade. Asp växer snabbt och har ett mjukt virke som kan användas till tändstickor, emballagevirke och pappersstillverkning. Många insekter, svampar och lavar lever på asp, särskilt på gamla grova träd. Hackspettar hackar håll i det mjuka aspvirket. Ålg och hjort gnager på barken. Aspens stora biologiska värden innebär att den ofta lämnas kvar vid avverkning. Björken ansågs tidigare som ett mindre värdefullt trädslag. Nya metoder att framställa klorfritt papper har ökat efterfrågan på björk. Skogsbruket eftersträvar därför ett större inslag av björk i våra skogar. Björken är också ett vackert inslag i landskapsbilden. Den förbättrar markens struktur och motverkar försumningen. Virket kan användas till finpapper, möbler och andra snickerier.

4. Vi stannar vid resterna av en gammal gård, Tummetorpet. En bod står fortfarande kvar. Mangårds- och ekonombyggnader har rivits och flyttats. Det större bostadshuset har flyttats i omgångar. För drygt 100 år sedan flyttades det från Djursdala by. 1978 flyttades det åter tillbaka. De vackra stenmurarna och odlingsrösen vittnar om att någon för länge sedan brutit mark och plockat bort stenar från åkern. Se skylt!

Välkommen till Djursdala

...och rika naturupplevelser på Djursdalarundan

17. *Gravrösen* från bronsåldern och tjärådal. Se skylt!

15. *Gerrnuskällan*, en kallkälla i en berggåll. Se skylt! Nedanför källan finns en björkdunge, ”mårhorvorna”, som var hästgagne fram till 1960-talet.

16. Rastplats *Nyborg*. Torpmiljö från 1820-talet med husgrunder, odlingsrösen och kulturväxter. Se skylt!

18. *Hillebo* heter gården väster om vägen. Gården omges av vackra eklagor med fornlämningar. Eken har ett mycket hårt virke som bl.a. är användbart till möbler och parkettgolv. För användes ofta ekvirke vid skeppstillverkning. Våra första båtar var urholkade ekstockar. Inget trädslag har så många djur och växter knutna till sig som eken. Flera av dem är hotade och sällsynta. Det kan finnas omkring två tusen arter av fåglar, insekter, lavar, mossor och svampar i en gammal ek.

19. *Gamla Ungstörp*, medeltidsby med husgrunder och odlingsrester från 1200-talet. Flera intressanta benämningar i omgivningen, exempelvis Trepundgott, Zadoks Lycka och Råbooken ger en spännande historiebrevning. I avslutning till byn ligger två gravfält från järn- och bronsåldern. Se skylt!

20. Rastplats *slätterängen*. Ängs- och hagmark med odlingsrasser, rösen och fågata med hägnader och hamnade träd. (se skylt) Här finns ett skärmskydd med grillplats och kallkälla.

11. I sänkan nedanför har ett mindre bestånd med äldre skog lämnats kvar. Här finns torra, döende, avbrutna träd och liggande träd. Dessa har sparats för att gynna växter och djur som är beroende av sådana miljöer. Några av träden kommer aldrig att bli avverkade utan lämnas kvar i flera generationer för att åldras naturligt. De kallas då evighetsträd. Dagens skogar har stor brist på gamla och döda träd. Se skylt!

12. *Utsikten-Djupedalobergen*. Här är Djursdalarundans högsta punkt, 207,5 m öh. I väster utbreder sig Stångådalens med sjön Krön och samhället Södra Vi.

13. Denna tallskog är ca 40-50 år gammal. Den växer med ca 5 m³sk per ha och år. Denna siffran anger markens bonitet. Beståndet gallras med 15-20 års intervall. Vid gallring lämnar man kvar raka och finkvistiga träd. Skadade träd eller träd som vuxit för fort och därför ger mjukt virke tas bort och används till pappmassa. Tallen måste växa i minst 50 år för att bli användbar som sågtimmer, d.v.s. till bräder och snickerivirke. Genom att lämna kvar flera olika sorters trädslag vid gallring får man en ökad variation i skogen. Gallring kan också vara positiv för friluftslivet eftersom det ökar framkomligheten i skogen.

5. *Sörby* - gården söder om Djursdala har anor från 1600-talet. Enligt vandringssägner är detta potatisens första växtplats i Sverige.

6. *Björnhult*. Rastplats och våtmark. Intill rastplatsen finns en mindre våtmark med tillhörande bäckflöde. Många mossor, sniglar och groddjur är beroende av dessa miljöer. Våtmarker har stor betydelse för vattenbalansen i naturen. Dikning kan slå ut känsliga arter och störa vattenbalansen. Den här delen av landet har mycket låg nederbörd och en liten andel våtmarker. De våtmarker som finns kvar bör därför bevaras. Denna våtmark är vandringsväg för uter mellan de olika sjösystemen.

7. *Djupedalen*. En sprickdal med bergbranter, blocksamlingar och isräfflor. Rester av lundvegetation visar på höga naturvärden. Den södra delen av dalgången avverkades 1989. Hyg-

get planterades därefter med gran. Man planterar vanligen med ett avstånd på 2 m mellan plantorna. Insekter, torka, frost och viltet kan orsaka plantavgång de första åren. Därför krävs ibland hjälpplantering. Lövträd och buskar behöver inte planteras utan självföryngras snabbt, särskilt på fuktigare platser. När plantorna har vuxit upp och börjar trängas röjer man för att gynna de bästa plantorna. Rójning ger ingen ekonomisk vinst på kort sikt men det ger de kvarvarande plantorna en möjlighet att utvecklas. Djupedalens vatten rinner söderut och i dalens södra del finns ett alkärr som tidigare varit slätteräng.

Välkommen till Djursdalarundan!

Djursdalarundan är en ca 7 km lång vandringsled genom en omväxlande natur rik på kulturlämningar. Den vänder sig till den intresserade och motionerande allmänheten. Vandringsleden går bitvis i mycket kuperad terräng. Längs leden finns 20 punkter som beskrivs i den här foldern. På flera ställen finns också informationsskyltar uppsatta. Följ de blåa markeringarna i terrängen. Start och mål hittar du i Ungstorp eller i Snokebo. Här finns även parkeringsplatser. Vi hoppas att Du under en uppfriskande skogspromenad kommer att lära dig något om kultur, natur och skogsvård.

Djursdalarundan anlades 1974 av Sevedebygdens naturskyddsförening. Till 25-årsjubileet 1999 framställdes denna folder

På leden passerar årligen ca 10 000 personer. Den är flitigt använd av kommunens skolor för undervisning i natur- skogs och kulturfrågor.

Leden underhålls av naturskyddsföreningens medlemmar.

Gläds åt den natur Du vandrar i och visa aktsamhet och hänsyn till de människor som har sina marker längs leden

- Glöm inte att hundar måste vara kopplade.
- Tänk på att inte förfula naturen genom att skräpa ner, plocka blommor och bryta kvistar.
- Totalt eldningsförbud råder 1/4 till 1/10.
- Annan tid hänvisas till eldstäder vid skärmskydden.

Skogsdata

Vimmerby kommun har en landyta på 109 000 hektar. Ca 85 000 hektar är produktiv skogsmark och drygt 3 000 hektar är skogligt impediment t.ex. berg och mossar.

Boniteten är ca 7 m³sk/ha och år och tillväxten uppskattas till ca 5 m³sk/ha och år.

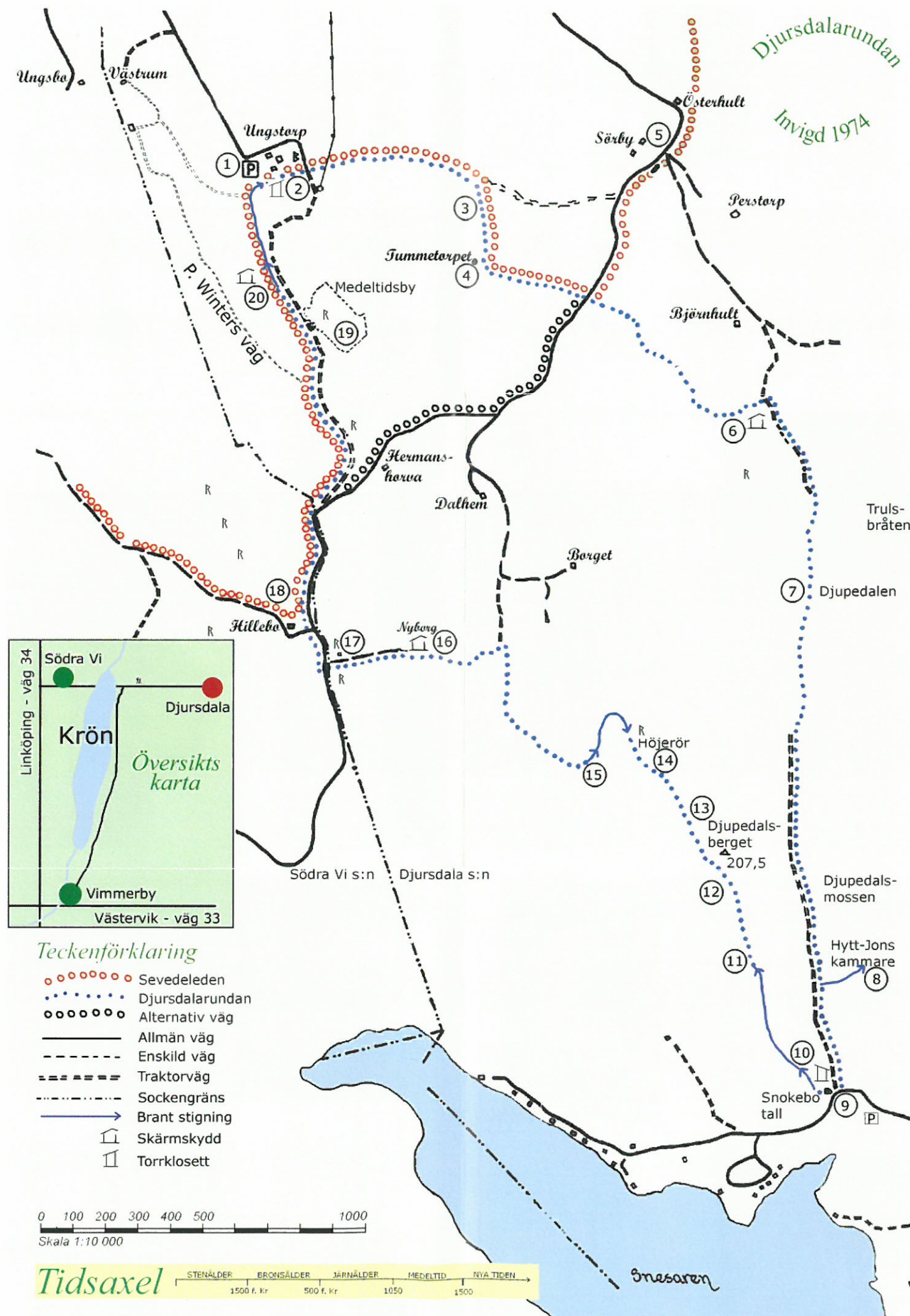
Skogen består till 50% av tall. Tallskogen, benämnd "Vimmerbytallen" är vida känd för sin goda kvalitet, vilken är genetiskt betingad. De magra sedimentmarkerna, som ger upphov till långsam tillväxt, är också en trolig orsak till den goda kvaliteten. Andelen gran är 42% och andelen lövträd är 8%.

Foldern reviderades 2007.

Tack till våra sponsorer:

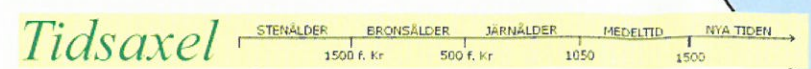
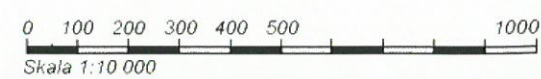
Vimmerby kommun, SÖDRA, HOLMEN SKOG, Skogsstyrelsen, Wernerträ, Galleri under Lönnen, Vimmerby Turistbyrå, Naturskyddsförbundet i Kalmar län.

Tack till alla markägare som välvilligt ställer mark till förfogande

Teckenförklaring

- Sevedeleden
- Djursdalarundan
- Alternativ väg
- Allmän väg
- - - Enskild väg
- - - - Traktorväg
- · - · - Sockengräns
- ↗ Brant stigning
- ☒ Skärmskydd
- ☒ Torrklosett

Ordförklaring

Bonitet

Skogsmarkens förmåga att producera virke. Påverkas bl.a av klimat, jordmån och nederbörd.

Evighetsträd

Träd som av naturvårdsskäl lämnas för att aldrig avverkas.

Gallring

Beståndsvårdande utglesning av träd med tillvaratagande av virke.

Hektar

Ytmått 10 000 m², dvs 100x100 m. Förkortas ha.

Impediment

Mark som producerar mindre än 1 m³sk per ha och år t.ex. berg och myrar.

Kubikmeter

Volymmått 1x1x1 meter = 1 000 liter. Förkortas m³ och är en vanlig måttenhet i skogsbruket.

M³sk

Skogskubikmeter, stammens volym med bark och topp. Används som mått på stående skog.

Nyckelbiotop

Nyckelbiotop är ett skogsområde som från en samlad bedömning av biotopens struktur, artinnehåll, historik och fysiska miljö idag har mycket stor betydelse för skogens flora och fauna. Där finns eller kan förväntas finnas rödlistade arter.

Pappersmassa

Kemiskt eller mekaniskt frilagd träfiber. Används till papperstillverkning.

Rödlistad art

Hotade eller missgynnade växter, svampar och djur vars framtida överlevnad inte är säker.

Röjning

Utglesning av plant- och ungskog i beståndsvårdande syfte.

Skälsten

Skiljesten, gräns- eller rågångsmarkering.